

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Danes primarne volitve v dvajsetih državah — George Bush v najboljšem položaju, med demokrati pa baje guverner Dukakis

WASHINGTON, D.C. — Danes je tako imenovani šuper terek, dan, ko bodo v kar dvajsetih zveznih državah, večinoma na jugu ZDA, primarne volitve, ki bodo odločilne za marsikatero še aktivnega predsedniškega kandidata. Zadnja povpraševanja javnega mnenja v omenjenih državah kažejo dokaj velike premike v priljubljenosti oziroma nepriljubljenosti kandidatov. Tako je med republikanci v zadnjih dneh znatno napredoval podpredsednik George Bush. Po nekaterih anketah, vodi Bush kar v vseh državah in to s precejšnjo prednostjo pred glavnim tekmečem sen. Robertom Dole-om. Prav tako je v zadnjih dneh presenetljivo veliko nazadoval bivši fundamentalistični duhovnik Pat Robertson. Nekateri analitiki predsedniške kampanje sedaj celo trdijo, da Robertsona ni več vzeti resno, čeprav še vedno lahko računa na njemu zelo predano skupino pristašev. Tako zaostaja kong. Jack Kemp, da je splošno mnenje med analitiki, da današnjih volitev politično ne bo preživel in bo prisiljen opustiti svojo kandidaturo.

V demokratski stranki je slika bolj nejasna, vendar je nekakšno soglasje, da se bo danes največ izkazal guverner Michael Dukakis, ki računa predvsem na Florido in Texas. Črnski kandidat Jesse Jackson bo tudi dobil veliko glasov, a predvsem od črnskih volivcev v južnih državah, med katerimi dobiva več kot 90-odstotno podporo in so za njegovo kandidaturo posebej navdušeni. V slabšem položaju je najmlajši od kandidatov, sen. Albert Gore iz Tennesseea, ki je dejansko stavil vse upe na današnje volitve, a že izgleda, da njegova strategija ni bila najboljša. Nekateri pa menijo, da se Gore pripravlja za naslednje predsedniške volitve, l. 1992 ali 1996. Precej na slabšem je po anketah javnega mnenja kong. Richard Gephardt.

Televizijske družbe bodo nocoj obširno poročale o izidih volitev in seveda preko komentatorjev podajale svoje analize o pomenu volitev za posamezne kandidate.

Ameriški ekonomski ukrepi zoper Panamo povzročajo težave za Noriegov režim — Bela hiša razmišlja o še močnejših korakih

PANAMA CITY, Pan. — Včeraj se je zbralo več tisoč upokojencev, ki zaradi ameriških gospodarskih ukrepov, podvzetih zoper režim gen. Manuela Antonia Noriega z namenom, da izsilijo Noriegov padec in vrnitev Paname k demokratični ureditvi, niso mogli vnovčiti svojih pokojninskih čekov. Uradni denar v Panami je namreč ameriški dolar, Reaganova vlada pa je ustavila pošiljanje dolarjev v Panamo. Zaradi tega so vse banke v Panami zaprte že pet dni, trgovine prodajajo izključno za gotovino, več in več Panamcev pa gotovine oz. dolarjev sedaj nimajo več. ZDA računajo, da bo naglo rastoča gospodarska kriza povzročila odpor zoper Noriega, ki brez uspeha išče podporo v drugih državah, in njegov odhod. Noriega pa pravi, da bo vztrajal in roti zoper ameriški imperializem.

Kriza je nastala, ko je ameriško sodišče obtožilo Noriega, da je sodeloval s preprodajalci mamil, tu predvsem kokaina, ki so pošiljali kokain v ZDA preko od Noriega varovanih skrivališč v Panami. Za te usluge naj bi Noriega in njegovi ožji pajdaši prejeli velike podkupnine. Ko je zadeva prišla na

dan, je Reaganova administracija začela pritiskati na Noriega, naj se umakne, in pa spodbujala domačo opozicijo zoper Noriega v Panami, naj aktivneje nasprotuje njegovemu režimu. Ker pa je panamska vojska in policija in tudi lutkarski parlament še vedno pod Noriegovo kontrolo, ti poskusi niso rodili uspeha. V ameriškem kongresu pa zahtevajo nekateri kongresniki in senatorji embargo zoper Panamo. Bela hiša ni pripravljena iti tako daleč, ker meni, da bodo sedanji ukrepi in morda še nekaj drugih, ki jih pripravljajo, dosegli zaželeni cilj — odhod Noriega.

Palestinski gverilci izvedli napad v južnem Izraelu — Ubili tri Izraelce, nato bili sami ubiti — Izgredi Palestinecev se nadaljujejo

DIMONA, Izr. — Včeraj je skupina treh palestinskih gverilcev prišla čez mejo med Izraelom in Egiptom in ustavila avtobus, v katerem je bilo več kot 40 potnikov. Mnogi potniki so bežali, gverilci pa so dobili 11 talcev. Kmalu je izraelska vojaška enota avtobus ustavila in so se začela pogajanja, ki pa niso rodila uspeha. Končno je vodja gverilcev ubil moškega talca, nato pa so gverilci začeli streljati na 10 žensk-talk. V tem trenutku so avtobus napadli izraelski vojaki in vse trije gverilce ubili. Devet od deset talk je bilo ranjenih.

V zadnjih tednih so palestinski gverilci izvedli več takih akcij, vendar je včerajšnji bil prvi, ki je imel kaj uspeha. Uradna PLO je izjavila, da gverilci niso njeni pripadniki, kar pa Izrael zavrača. V nekaterih krogih že govorijo o maščevalnih izraelskih napadih zoper PLO postojanke v Libanonu ali v drugih državah.

V krajih zasedenega Zahodnega brega so včeraj zopet bili izgredi, ki so jih povzročili Palestinci. Zopet so izraelski vojaki streljali na demonstrante in jih po izraelskem poročilu 12 ranili. Izraelci trdijo tudi, da je med včerajšnjimi izgredi nek Palestinec vrgel ročno granato proti izraelskim vojakom. Doslej izgredniki niso uporabili strelnega ali drugega orožja, to na priporočilo njih voditeljev.

Iranci streljali na ameriške helikopterje — Raketni napadi med Teheranom in Bagdadom se nadaljujejo — Zračni napadi

MANAMA, Bahrejn — Ob koncu tedna so iranski vojaki, nastanjeni na neki naftni ploščadi na Perzijskem morju streljali na ameriške helikopterje. V incidentu ni bil nihče ranjen in baje tudi ne bo prišlo do ameriškega protinapada. Pred dnevi so ameriške bojne ladje streljale na čolne, ki so se jim približale in so jih smatrale za iranske.

V zadnjih tednih je prišlo do izmenjave raketnih napadov med Teheranom in Bagdadom. Opazovalci iransko-iraške vojne menijo, da je bilo izstreljenih v zadnjih letih več raket zemlja-zemlja kot v prvih osmih letih vojne. V Teheranu je bila velika demonstracija pred sovjetskim veleposlaništvom. Demonstranti so protestirali proti sovjetski prodaji raket in druge vojaške opreme Iraku. Iraška letal dnevno bombardirajo zahodna iranska mesta. Večjih bojnih na kopnem pa v zadnjem času ni, čeprav menijo nekateri opazovalci, da želijo Iranci izsiliti tak napad od Irana v prepričanju, da bi ga mogli zavrniti in zadati Irancem ogromne izgube. Poročila, ki prihajajo iz Irana od tujih opazovalcev, govorijo o rastočem razpoloženju proti vojni in tudi o vse večjem nezadovoljstvu zaradi hudih gospodarskih razmer.

Iz Clevelanda in okolice

Postna duhovna obnova—

Od 10. do 13. marca bo č.g. Janez Kopač iz Toronta vodil duhovno obnovo pri Sv. Vidu. Fr. Kopač bo pri Mariji Vnebovzeti pa od 18. do 20. marca.

Primorski večer—

Preteklo soboto zvečer so se v veliki dvorani SND na St. Clair Ave. zbrali Primorci na letni »Primorski večer«. Dvorana je bila polno zasedena, prišli so gostje iz Pittsburgha, Toronta in Girarda, poleg teh in clevelandskih Primorcev je bilo navzočih tudi rojakov iz drugih krajev slovenske domovine. Med gosti je bil tudi msgr. Louis B. Baznik, ki so ga Primorci posebej počastili.

Slovenska pisarna sporoča—

Prejeli smo slovenske velikonočne voščilne karte. Cena 50 centov za vsako s kuverto. Slov. Kulturna Akcija v Argentini nam je poslala knjige: Franc Sodja — Pisma mrtvemu bratu, 208 strani. Cena vez. \$12.-, broš. \$10. Na zalogi imamo še dvojice zbirk knjig Celovške Mohorjeve družbe: Koledar 1988 in tri knjige. Cena \$26. Naročila sprejema: Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103, tel. (216) 881-9617.

Novi grobovi

Joseph F. Perko ml.

V soboto, 5. marca, zvečer je v Euclid General bolnišnici umrl 62 let stari Joseph F. Perko ml., mož Rose, roj. Sokolovich, oče Linde R. Heaton in Josepha G., sin Ivane (Jennie) (roj. Drab) in že pok. Josepha F. st., 4-krat stari oče, brat Jennie Booth in že pok. Augustine Perko, veteran druge svetovne vojne, zaposlen do svoje upokojitve pri Columbia Rubber Mold Co., član ADZ št. 27. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri, v sredo, v cerkev sv. Viljema dop. ob 10.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Olga V. Petrovik

V nedeljo, 6. marca, zjutraj je v University bolnišnici umrla 64 let stara Olga V. Petrovik roj. Schanovko, vdova po pok. možu Jamesu F. (Nani), mati Olgamary (Olgica), sestra Alexandre (Vilme) Rodgers ter že pok. Georgea Paula ml., teta in prateta, članica ADZ št. 12. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda na 1053 E. 62 St. jutri, v sredo, v cerkev Brezmadežnega Spočetja na 4129 Superior Rd. dop. ob 11.30 in od tam na pokopališče Highland Park. Na mrtvaškem odru bo

(dalje na str. 6)

Tarok turnir to soboto—

To soboto bo v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave., tarok turnir. Začetek bo ob sedmih zvečer. Za podrobnosti, pokličite Jožeta Koširja na 481-5621.

Prodaja krofov—

Oltarno društvo pri Sv. Vidu bo imelo prodajo krofov to soboto, 12. marca, začenši ob 8. zj. v Slovenski sobi farnega avditorija. Pridite!

Prodaja peciva—

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti bo imelo prodajo peciva to soboto od 11. dop. dalje. Faranke so lepo naprošene za darovano domače pecivo. Prodaja bo v šolski jedilnici. Pridite in pokupite!

Sv. maša—

V soboto, 12. marca, ob 5. uri pop. bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za Miodraga Savernika ob 4. obletnici njegove smrti.

DNIJ zajtrk lepo uspel—

Preteklo neteljo je bil letni zajtrk DNIJ pri Sv. Vidu. Kot vsako leto, je bil obisk zelo velik.

Skupno sv. obhajilo—

DNIJ pri Sv. Vidu bo imelo skupno sv. obhajilo to nedeljo med sv. mašo ob 8h. Običajni sestanek z zajtrkom v dvorani sledi po maši.

Glasbena Matica vabi—

Pevski zbor Glasbena Matica vabi na svojo spomladansko prireditev, na večerjo, koncert in ples, v soboto, 26. marca, v SND na St. Clair Ave. Vstopnice za prireditev so po \$14 in jih imajo člani zbora, ali pa lahko pokličete go. Olgo Klanchar na tel. 289-1227. Koncert bo pod vodstvom pevovodkinje Marye Ashamalla, za ples po koncertu bo pa igral Ray Polantz orkester.

LILIJA vabi—

Dramatsko društvo Lilija bo podala igro »Prisega ob polnoči« v nedeljo, 20. marca, ob 3.30 popoldne in sicer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Ribje večerje—

Očetovski klub pri Sv. Vidu bo pripravil ribje večerje vsak petek. Serviranje bo od 4.15 do 7. zv. Pridite!

VREME

Pretežno sončno in vetrovno danes, z najvišjo temperaturo okoli 63° F. Spremenljivo oblačno in vetrovno jutri, z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 55° F. V četrtek pretežno oblačno z verjetnostjo dežja in najvišjo temperaturo okoli 44° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian EditorAmeriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir**NAROČNINA:**

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 19 Tuesday, March 8, 1988

O papeški okrožnici

Vrhovni krmar rimsko-katoliške Cerkve papež Janez Pavel II. se v prav znatni meri poslužuje starodavne poti, po kateri vesoljnemu svetu (ne samo članom svoje Cerkve) oznanjuje pogled in stališče Vatikanā do perehich zadev tistega časa, ki prizadevajo vsakega človeka (ne samo katoličana) in so potrebne razjasnitve ter predlogov za njihovo reševanje. Da se verski in duhovni voditelj vtika v na videz povsem svetne zadeve je opravičljivo in celo zaželeno iz enostavnega razloga, da je na neki način in do neke mere vsako človekovo dejanje povezano z duhovno, torej versko substanco njegovega življenja. Je namreč bistvene važnosti pri vseh svetnih zadevah prisotnost moralnega elementa pri odločanju tudi o popolnoma tvornih stvarih, ta element pa ima svoj izvor in moč v takem ali takem verskem prepričanju vsakega človeka.

Ce kdaj v zgodovini, je v naši dobi velike materialne in duhovne zmede, ki grozi težko prizadeti usodo človeškega rodu, ne samo primerno, marveč naravnost potrebno, da se od časa do časa oglasi vrhovna duhovna avtoriteta tega sveta, pokaže na težke probleme človeštva in predlaga njihovo ureditev v smislu naukov Človeka-Boga Jezusa Kristusa: Njegov nauk zapopaden v Sv. Pismu, zlasti evangelijih, je veljaven za vse stvari, za vse kraje in za vse čase.

Sv. oče se v tej novi encikliki sklicuje na podobno okrožnico o svetovnih problemih, ki jo je bil izdal njegov prednik Pavel VI. pred 20 leti, katere pričakovanja pa se niso izpolnila. Nato živo opisuje vse vrste pomanjkanja in velike revščine pri narodih tako imenovanega tretjega sveta, a za takšno stanje ne dolži le brezbriznost razvitih držav, ampak tudi diktatorske in represivne metode domačih vladodržcev v nerazvitih državah, ki z zatiranjem človekovih pravic svojih podložnikov in nasilnim vladanjem ene same stranke sami grabijo v svoje roke velika bogastva. Vendar pa za mizerno stanje ljudstev tretjega sveta dela v prvi vrsti odgovorne voditelje visoko razvitih narodov, ki na en ali drug način izkoriščajo naravna bogastva in nizki življenjski standard teh zaostalih držav v svoj prid, pa kljub temu do sedaj niso napredovale v smislu, kakor je to predvidevala okrožnica Populorum progressio papeža Pavla VI. iz leta 1968. S tem v zvezi omenja visoke številke brezposelnosti, kar preprečuje napredek gospodarskega in socialnega stanja v razvitih deželah.

Potem pa papež v nadaljevanju zadane center in jedro svoje enciklike: neustrezno in škodljivo delitev sveta v dva sovražna bloka, ki ju imenuje (brez imen držav) Vzhod in Zahod. Vsak teh dveh blokov si intenzivno prizadeva zbrati in priključiti čim več držav na svojo stran in jih priličiti svoji ideologiji, na podlagi katere je zgrajen. Vsaka teh dveh ideologij je zgrajena na osnovi dveh povsem različnih pogledov na človeka, na njegovo svobodo in njegovo socialno vlogo. Na teh razlikah se razvija in pospešuje različna ekonomska aktivnost pri organiziranju delavstva, strukture

Mimogrede iz Milwaukeaja

MILWAUKEE, Wis. - Mesec marec, imenujemo ga tudi sušec, ima preprosto več obrazov, da bi mu zaupal. Če v marcu sneži, je sneg moker, če dežuje, kaplje zmrznjujejo. Februar je zima, april pomlad, a marec se ne more odločiti za eno, niti za drugo. Če se sušča dá orati, aprila ti bo jokati.

Na dan 12. marca je god sv. Gregorja, ko začnejo naši ptički čivkati in žvrgoleti z ženitovanjskimi obredi. Po Gregorju pa od vsakega vetra sneg kopni. Na dan 19. marca je tudi god sv. Jožefa, ki je bil v starem kraju zelo spoštovan svetnik. Če je lepo na Jožefovo, veselo bo srce kmetovo, kajti pšenica in koroza obrodi-li bodo lepo.

Okrog 21. marca, včasih pol dneva preje, večkrat pol dneva kasneje, sta dan in noč enako dolga, na kratko po naše, pomladansko enakonočje ali ekvinočij.

Mesec sušec prihrumi kot tiger in gre od nas kot jagenjček. Sušec kali vodo in je dvajsetkrat na dan jezen. V tem času še stari oguljeni kol upa, da bo ozelenel. Upanje pa je pol življenja. V mislih pozdravljam vse, ki so rojeni v tem mesecu, in vsem, ki imajo svoje godove s pripombo: Tisti, ki ni čeden pri dvajsetih, močan pri tridesetih, bogat pri štiridesetih, moder pri petdesetih, ne bo nikoli ne čeden, ne močan, ne bogat in ne moder!

Pevska koncerta v Milwaukee

UWM School of Fine Arts in Slovenian Arts Council prijateljsko vabita na pevski koncert nabožnih cerkvenih pesmi, ki jih bosta izvajala dva pevka zbor in sicer Gallus in pa zbor Slovenska Pesem iz Chicaga. Prvega vodi prof. Leo Muškatevec, drugega pa slovenski skladatelj in pevovalja rev. dr. Vendelin Špendov. Ta pevski koncert se bo to pot izvajal v povečani cerkvi sv. Janeza Evangelista v soboto, 19. marca, ob 8. uri zvečer. Na svidenje!

Slovenski pevski zbor USPEH prijateljsko vabi vse naše rojake in rojakinje od blizu in daleč na svoj spomladanski pevski koncert, ki se bo vršil prvo soboto po Veliki noči, torej 9. aprila, ob 7.30 uri zvečer. Koncert bo v dvorani Nathan Hale High School na

lastništva in to zlasti pri sredstvih proizvodnje.

Na Zahodu se uveljavlja sistem, ki je zgodovinsko pogojen s principi liberalnega kapitalizma rojenega iz industrializacije v prejšnjem stoletju in ki ga papež imenuje vse obsegajoče pehanje za profitom; na Vzhodu pa žeja po oblasti in moči, s katero bi vsilili svojo voljo drugim ljudem in to za vsako ceno. Človeštvo je soočeno z absolutnostjo človeških načrtov in z vsemi možnimi posledicami teh načrtov. In papež se ne pomišlja tako ravnanja obeh blokov imenovati imperializem.

Raziskava sedanjega sveta nam pokaže, da razvoj ni kak naravnan proces, ki bi bil sam po sebi avtomatičen in brezmejen, pač pa pod gotovimi pogoji more voditi človeštvo hitro v nesluteno in neopisno popolnost. Toda ves ta napredek, filozofsko navezan na tako imenovano prosvetljenstvo, namesto na sam razvoj, zasluži resen dvom. Doži-

(dalje na str. 4)

S. 116 in Lincoln Ave. na West Allisu. Na sporedu bodo znane slovenske narodne pesmi in tudi nekaj znanih ameriških pesmi.

Da bo pevski program zanimivejši, bo pevovodkinja Dolores Ivanchich, ki pripravlja ta koncert, zapela dve pesmi solo. Pripravila bo tudi par naših pesmi tako, da jih bodo lahko navzoči rojaki in rojakinje peli skupaj s pevskim zborom.

Torej na svidenje na koncertu zboru USPEH 9. aprila!

Duhovnik slovenske krvi rev. dr. Mathew Setničar umrl

Pretekli mesec, 10. februarja, se je v avtomobilski nesreči smrtno ponesrečil rev. dr. Mathew Setničar, upokojeni duhovnik in bivši (41 let) župnik fare in cerkve sv. Marije Pomočnice Kristjanov na West Allisu. Pokojni rev. M. Setničar je bil rojen leta 1908 v Waukeganu, Ill., sin slovenskih staršev Matevža in Ane Setničar, doma iz Polhovega Gradca pri Ljubljani.

V Rimu je doktoriral iz teologije in filozofije, v duhovnika pa je bil posvečen 1935. leta. Pogreb je bil 15. februarja. Pogrebne svečanosti so se vršile v cerkvi sv. Marije Pomočnice Kristjanov. V nabito polni cerkvi vernikov in duhovnikov od blizu in daleč je žalno mašo daroval milwauški nadškof dr. Rembert G. Weakland, slovenski pevci in pevke pa so se z lepim petjem poslovili od pokojnega župnika. V slovo so mu zapeli Gozdnič je že zelen.

Pok. župnik dr. Setničar je bil pokopan na pokopališču Ascension v Libertyville, Ill. Naj počiva v miru. Žalujemo bratom in sestram ter ostalim sorodnikom naše globoko sožalje.

XV. Zimska olimpiada

Predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch je zaključnih olimpijskih ceremonijah, z lepim in bodrilnim govorom zaključil uspešno XV. zimsko olimpiado v Calgaryju, Kanada. Uspešno za Sovjetsko zvezo, ki je to pot osvojila 29 medalij (11 zlatih), in Vzh. Nemčijo s 25 medaljami (9 zlatih). V obeh deželah vlada nizki življenjski standard in železna disciplina.

Za ameriško zimsko ekipo je bila olimpiada glede rezulta-

tov ena najslabših doslej. Osvojila je samo 6 medalj, od teh dve zlati. Jugoslovska reprezentanca, ki je bila dejansko slovenska, je osvojila dve srebrni in eno bakreno, tako 3 medalje. To je dve medalji več od zadnjih, sarajevskih iger.

Eni so veseli, drugi so žalostni, in tako bo tudi na poletni olimpijadi v Seoulu, Južna Koreja. Čestitamo vsem zmagovalcem in zmagovalkam, čestitamo pa tudi vsem tekmovalcem, ki niso osvojili nobene olimpijskega odličja. Tekmovati na olimpiadi je za vsakega velika čast. Prihodnje zimske olimpijske igre bodo v francoskem mestecu Albertville.

Panamski prekop

Zadnje tedne dela država Panama velike preglavice ameriški zunanji politiki. Ravno ta mesec pred desetimi leti je demokratični senat na predlog takratnega predsednika Jimmyja Carterja s potrebno dvotretjinsko večino odobril pogodbo o nevtralizaciji Panamskega prekopā. Mi, ki živimo v sedanosti, že vidimo, da ima Amerika velike sitnosti s prekopom. Kaj pa tisti, ki bodo živeli v letu 2000, ko preide kanal v roke panamske vlade? Bog ve, če bo takrat ameriška vlada in demokracija še tako močna, kot je danes? Dvo-

Nekaj drobtinic...

Nekje sem bral, da je resnica rekla: Človek je najprej na svetu, da diha in živi. Resnica je, da smo pred leti prosili za kos črnega kruha, danes želimo potico. Resnica je tudi, da živimo v svobodni zemlji in nas greje toplo sonce, toda za svobodo se je treba nenehno boriti.

Resnica je tudi, da imamo strah pred boleznijo, strah pred smrtjo, posebno, če imaš slabo in očitajočo vest, ki ti ne da spati. Zapiraj oči kolikor hočeš, ali gorje — desetkrat več vidiš z zaprtimi očmi, nego z bedočimi. Resnica je tudi, da se Boga ne da goljufati. Bog je usmiljen, toda pravičen. Jezika ne mara — terja srce.

Narod, ki se ne zna smežati svojim napakam in slabostim, ni ne inteligenten in ne močan. Smeh je veter, ki razganja nečiste megle in oblake. Smeh je otrok in boter svobode ter zrcalo duše. Ob poslušanju starih, obrabljenih šal, smo se največkrat prisiljeno smežali, kot v zadregi, tako kot se danes smežljajo v Sloveniji, predvsem v Ljubljani. Tamkajšnji Pavliha pravi: Slovencev že par let ne ločujemo več na izobrazene in neizobrazene, poštene in nepoštene, premožne in revne, velike in male. Pavliha jih deli na pametne in neumne. Pameten Slovenec ima ženo, hišo in avto. Neumnen pa ima vsega po dvojje!

Srce — Črpalka

Bral sem, da je srce črpalka, ki se ne ustavi. Srce je bolj

(dalje na str. 3)

Dramatsko društvo LILJA

poda igro

»Prisega ob polnoči«

V nedeljo, 20. marca, ob 3.30 popoldne
v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Lojze Škerl

Štirideset let Katoliškega glasa

(Osebni spomini)

Ustanovitev lista

Na naslovni strani Katoliškega glasa beremo: Leto XL (štirideset). Prvo številko Katoliškega glasa smo namreč poslali v svet 2. februarja 1949. Nove potrebe, razmere in težave so nas pripravile ali skoraj prisilile, da smo v Gorici opustili Slovenskega Primorca, v Trstu pa Teden. Združili smo goriške in tržaške moči prepričani, da bomo mogli le tako posredovati vsem našim ljudem dobro in odkrito besedo. Ljudje naj bi prišli do globljega spoznanja o naših razmerah, namenih in ciljih. Ustvarili naj bi si jasen pogled na vse, kar nas je tedaj obdajalo. Zavzeli naj bi pravilno stališče in ne nasedali obljubam in smernicam, ki so prihajale od Cerkev in kristjanom nenaklonjenih ali celo sovražnih strani.

Zato smo dali listu ime Katoliški glas: glasno in odločno naj bi oznanjal katoliški nauk z izpričano zvestobo Cerkev in

slovenskim izročilom, ki imajo svoj vir in trdnost v katoliški veri. Želeli smo našim ljudem povedati, kako naj kot kristjani živijo in delajo, da bodo živi in dejavni pričevalci božje resnice in ljubezni. Nismo hoteli biti samo verski list, ker bi to naše obzorje omejevalo in bi morali molčati v važnih političnih odločitvah.

Po skoraj 40 letih lahko mirno rečemo, da smo tem zaštevam in smernicam ostali zvesti. Iskali smo pravo pot. Nismo vedno uspeli. A kdo bi se temu čudil? Začeli smo v skromnih razmerah brez poklicnih časnikarjev, a je šlo in še gre, ker nas podpirajo dobri ljudje. List vzdržujejo poleg naročnine darovi in velikodušno ter brezplačno delo naših prijateljev in sotrudnikov.

Nasprotovanja in kritike

Katoliški glas je s svojo besedo naletel na hud odpor. Kaj vse so v prvih letih nekateri poskusili, da bi dosegli ukinitve lista ali da bi ga odvrnili od začrtane poti! Obtoževali so

nas, da s svojim pisanjem napadamo Jugoslavijo. V odgovor bi jim človek svetoval: »Preberite, kar smo mi pisali, in primerjajte, kar danes pišejo v Sloveniji...« Trdili so, da Katoliški glas vodijo in podpirajo neki »begunci« in to je seveda vznemirilo marsikaterega Primorca. Reči moram, da me je ta »obtožba« — če jo smemo tako imenovati — vedno spravljal v slabo voljo.

Včasih le list s svojo trdo in premalo premišljeno besedo koga udaril po glavi (med temi sem bil tudi sam), a to je posledica nejasnih okoliščin, v katerih list išče pravi odgovor na zastavljena vprašanja, ki jih stavi zamotano sodobno življenje. Malo je manjkalo, da se nisva z odgovornim urednikom msgr. Močnikom morala zagovarjati pred civilnim sodiščem v Gorici in morda tudi pred cerkvenim.

Nekateri so hoteli, naj bi Katoliški glas imel svojo posebno stran samo za Trst ali da bi celo v Trstu izhajal. Tega nismo sprejeli, ker smo se v Gorici čutili bolj zavarovani pred »radovednostjo« cerkvenih oblasti. Drugi pa so hoteli, naj bo list samo »verski«. Tudi tej vabi nismo nasedli.

So taki, ki naš list zavračajo in taki, ki ga z veseljem sprejemajo in berejo in to med preprostimi ljudmi kakor tudi med predstavniki višjih oblasti. Hočejo pač vedeti, kaj mislimo in kaj hočemo. To nam je v veselje in v vzpodbudo.

Bodočnost lista

Število bralcev, ki jih je na Tržaškem največ, polagoma pada. Vprašujemo se: kje so vzroki? Glavni je gotovo ta, da starejši umirajo, mladi pa le težko vzamejo v roke list, ki ima samo štiri uboge strani, ki bralcev vedno ne zadovoljijo. Današnji človek ne bere veliko. To je splošna tožba, ki velja za vse liste in izdaje knjig. In to ni majhna škoda. Tisti pa, ki so list enkrat zavrnil, ga le težko znova vzamejo v roke, zlasti še, ker list zagovarja božje in cerkvene zapovedi. To pa ni moderno in ne privlačno.

Vedno znova se pojavljajo kritike, češ da list ni prav urejevan, da mu manjka jašna zaštevam, da je v listu preveč tega in premalo onega, da je pač »poštni nabiralnik«. Kar pride, to sprejme, naj bo dolgo ali kratko.

Ne vem, če je treba znova poudariti, da list ne more vseh zadovoljiti, ker hoče biti preprost in ker gradi s sredstvi in ljudmi, ki jih ima na razpolago.

Katoliški list menda izdaja veliko skrivnost, da imamo izredno število pismenih ljudi, ki bi lahko priskočili na pomoč, a jim morda manjka dobra volja ali se celo zavedajo, da pisanje v list ni enostavna

zadeva. Vedo pa tudi, da za svoj spis ne bodo prejeli nagrade in večkrat niti pohvale. Imamo nekaj pridnih in zvestih sodelavcev, katerim gre vse naše priznanje in zahvala.

Na naslovni strani lista je številka XL. To pomeni, da bi morali tisti, ki smo pri listu od vsega začetka, v pokoj. To pa je trenutno nemogoče. Dokler bo šlo, bomo sodelovali. Vedno pa upamo, da se nam bodo pridružili novi sodelavci. Zato pogumno recimo: če je šlo do sedaj, naj gre še naprej!

Bralci AD vedo, da izidejo v našem listu mnogi članki, ki jih povzamem iz Kat. glasa. Ta list, ki ga dobivamo z letalsko pošto in torej sorazmerno hitro po izvirnem izidu, se mi zdi sploh najboljši v vsem zamestvu.

Nekateri odstavki, ki jih je napisal g. L. Škerl o Kat. glasu, bi lahko bili brez spremembe pike ali vejice napisani tudi za naš list, posebej tu zadnji štiri. Tudi ta list je odvisen od prispevkov denarno neplačanih dopisnikov-prostovoljcev. Tudi v naši širši skupnosti imamo, kot piše Škerl za Primorsko, »izredno število pismenih ljudi...«, ki pa redko ali nikoli nič ne pišejo za objavo. Tako gremo naprej z gradivom, ki prihaja in ki se zdi uredniku primerno za objavo.

Ker sem bil krajši čas lani na Primorskem in se srečal z urednikom Kat. glasa, vem bolj od blizu, s kakšnimi težavami se ta list sooča, to kljub temu, da izhaja sredi bolj ali manj strnjene slovenske skupnosti, ki lahko računa — kar nikakor ni res v Ameriki in Kanadi — na nove in nove rodove slovensko govorečih in čutečih in poleg vsega še slovensko pismenih ljudi. In, kot piše g. Škerl, lahko izide list s 4 stranmi enkrat na teden, naš list pa ob požrtvovalni zvestobi in podpori svojih naročnikov in prijateljev vendar izide še vedno dvakrat na teden.

Tudi pri osebju v uredništvu ni dosti razlike. Kot piše g. Škerl, se dosednji sodelavci Kat. glasa bojijo, da bi ne bilo naslednikov, ako bi šli v pokoj. To sem tudi slišal sam ob svojem obisku v Gorici. Lahko mislimo, da bi se v skrajnem primeru le pojavil kdo ali kakšna skupinica, da bi se list nadaljeval, a morda tudi ne. Isto je tu pri našem listu. Dejstvo je namreč, da je urednik edini človek v našem podjetju, ki sploh dovolj obvlada dovolj slovenščine, da izvršuje uredniško delo, poleg tega pa sam brez druge pomoči postavlja vso slovensko gradivo za obe tedenske izdaji, sam izbere iz drugih listov gradivo za objavo, sam dela vse slovenske strani. Za to sem seveda plačan, zato tega ne smatram za nekaj izjemnega. Vendar želim

pa opozoriti, da sem zaradi tega na to delo tudi vezan in mi ni znano, ako bi se odločil, da to mesto zapustim, kdo bi bil tisti, ki bi se pojavil in bil pripravljen in poleg tega vsaj toliko zmožen kot sem jaz, da list še izhaja.

Razmere so pač takšne, da ako imam razne obveznosti, ki me vzamejo iz pisarne za dan ali dva, moram spremeniti čas izida posamezne številke. Tako bo na primer zadnji teden tega meseca, ko grem na konferenco na Indiani univerzi in bom vodil sekcijo, ki se bo ukvarjala s slovensko tematiko. Ker moram oditi že v četrtek popoldne, bo tista petkova številka (25. marca) pripravljena že prejšnji četrtek dopoldne. Lani smo morali spremeniti čas počitnic, da sem lahko sodeloval v Dragi.

Dobro vem, da so nekateri bralci nezadovoljni s tem ali onim v zvezi z našim listom. A ne morem pomagati. Svojega gledanja na svet ne bom pri tej starosti spremenil, tisti, ki želijo to ali pa ono izboljšanje, so vabljeni, in to vljudno, da sami prispevajo objavljevo gradivo.

Rudolph M. Susel

MALI OGLASI

FOR SALE

Miscellaneous household articles. Heavy-duty Mixmaster with bread hook, reg. price \$175, sale \$100; 2 yr old contour electric chair, converts into bed - cost \$1000, selling for \$600; new grain finish din. rm. set, \$350; many pieces liv. rm. furniture - good price; kitchen set with 4 chairs - \$50; mattresses & box springs for twin beds; Grand stove - \$50; Caloric stove - \$100; Zenith color TV, 1 1/2 yrs old, cost \$350, sale price \$150.

Call 531-1614 bet. 6 & 9 p.m.
(19-22)

Bakery Help Needed

Young woman, who likes to work with people. Flexible hours. Call 481-5670.

(19-20)

BEAUTY SHOP FOR SALE

Call 481-0775 after 6 p.m.
(x)

Retired Couple Needed

To live in Funeral Home, to answer phones and doors. N.E. Cleveland. Call 531-0447
(19-22)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444
(x)

(MALI OGLASI so tudi na str. 6)

O papeški okrožnici

(Nadaljevanje s str. 2)

veli smo tragično skušnjo dveh svetovnih vojn, načrtovano in deloma doseženo uničenje celih narodov in grozečo nevarnost atomske vojne, kar vse je zamenjalo prejšnji optimizem v povsem upravičen strah pred usodo človeškega rodu. Sam ekonomski proces se je znašel v krizi. Ogromni tehnološki napredek zadnjega časa nikakor ne jamči, da bo prinesel svobodo iz vsakega suženjstva. Ravno nasprotno: če vsega napredka ne bo vodila moralna odgovornost in orientacija kproti službi tega napredka celotnemu človeštvu, se vse skupaj utegne izcimiti v pravo opresijo človeka.

Če bi zgornji površni prikaz slike o socialnem položaju na svetu, ki jo je v svoji okrožnici, imenovani *Solicitududo rei socialis* — Socialna zaskrbljenost (Cerkve) narisal Janez Pavel II., bi njegove misli strnil v eno osrednje jedro: obžaluje in obsoja globok prepad socialnega stanja med industrijsko razvitimi in razmeroma bogatimi državami na svetu in onimi skrajno revnimi narodi tretjega sveta (v južni Aziji, Afriki in Latinski Ameriki); za to stanje pa dela odgovorno blokovsko politiko obeh sovražnih svetovnih velesil v prvi vrsti, ki delita svet v dva tabora in s svojo rivalnostjo onemogočata v siromašnih deželah skupno in enotno prizadevanje za izboljšanje njihovega obžalovanja vrednega položaja. V tem delu svetu vodita razdiralno politiko sebičnega imperializma, kar dela svetovni socialni in gospodarski položaj nevzdržen. Obe velesili dela odgovorni do iste stopnje, kar seveda povzroča v Ameriki znatno kritiko papeževskega stališča. Že se je oglašil z ostro obsodbo znani in vodilni komentator lista *The New York Times*, bivši pisec govorov nekdanjega predsednika Nixona, William Safire, češ, da papež meče obe velesili, Ameriko in Sovjetsko zvezo, v isti koš, kar da je krivično.

Pri tem se sklicuje na dejstvo, kako ima Amerika odprte roke za pomoč potrebnim in koliko v ta namen žrtvuje, kar je res, dočim Sovjetija za tako pomoč nima smisla. Toda papež ne govori o usmiljenih srcih enih in drugih na privatnem sektorju socialnih akcij, marveč o uradni, vladni politiki obeh dežel in to politiko dela odgovorno za nezno socialno stanje na svetu. Obama očita imperialistično, razdiralno vmešavanje v notranje zadeve ubogih narodov iz samoljubnih, egoističnih ideoloških in izkoriščevalskih nagibov, namesto složnega in sporazumnega napora za izboljšanje trde usode nerazvitih dežel.

Prihodnjič bom na tem mestu orisal, kako papež sodi o vlogi Cerkev v tej zadevi iz religioznega in zlasti moralnega stališča, in kakšni so njegovi pogledi na bodoči razvoj.

L. P.

Kanadska Domovina

Nikolaj Tolstoj prosi za nadaljnjo pomoč

(TORONTO, Ont. — V pismu, ki nosi naslov »Appeal for the Forced Repatriation Defence Fund«, Nikolaj Tolstoj razlaga okoliščine, ki so privedle do tožbe od strani lorda Aldingtona (nekdanjega brigadnega generala Tobyja Lowa, šefa glavnega stana 5. korpusa britanskih sil na Koroškem) proti Nigel Wattsu in, na željo in zahtevo Tolstoja, tudi proti njemu. Kar sledi, je na grobo prevedena prošnja Nikolaja Tolstoja za nadaljnjo in še znatnejšo pomoč. O.M.)

»Ko je Jezus izstopil, je zagledal veliko množico;

zasmililo se mu, ker so bili kakor ovce,

ki nimajo pastirja, in jih je začel mnogokaj učiti.«

(Marko, 6, 34)

S temi evangeljskimi besedami je na nedeljo, dne 3. junija 1945 pričel svojo pridigo Rev. Kenneth Tyson, vojaški duhovnik 8. Argyll & Sutherland Highlanders v Lienzu v Avstriji.

V drugem tednu meseca maja 1. 1945 so britanske vojaške sile v Avstriji sprejele predajo več desetisočev Kozakov,

Belorusov, Slovencev, Hrvatov, Črnogorcev in Srbov. Ti so sestavljali vojne ujetnike in begunce, ki so se zatekli na Koroško, in med katerimi je bilo veliko civilistov, zlasti žen in otrok. Koncem meseca maja in v začetku junija, je bila večina teh izročena Stalinu in Titu. Pri vračanju so angleške vojaške oblasti uporabile brutalno silo in prevaro. Številni od vrnjenih so bili nedomoma pobiti, tako da so njihovi angleški spremljevalci lahko videli in slišali, kaj se z njimi godi. Pretežna večina ostalih je pozneje umirala počasne smrti v zloglasnih sovjetskih kazenskih taboriščih ali

pa bili masovno poklani z nepopisno brutalnostjo od Titovih rabljev ali izginili v zloglasnih jugoslovanskih »smrtnih marših«.

To so sedaj dobro znana dejstva. Pri tem pa ni nobene dvome, če bi slične operacije izvedle sovražne čete in bi te potem padle v roke zaveznikom, bi se jih obtožilo in kaznovalo kot izvrševalce vojnih zločinov, medtem ko do danes za prav taka dejanja na zavezniški strani nihče ni bil grajan, še manj pa kaznovan. Kostni nebogljenih vrnjenih žrtve so do današnjega dne zakopane v neoznačenih masovnih grobovih v Kočevju, Teharjih in drugod po Jugoslaviji, ali pa so bili hrana volkovom ali ostale zamrznjene v večnem ledu na sibirskem severu nad sedemdeseto paralelo.

Nihče za to ni pripravljen sprejeti odgovornosti; nihče za to ni bil kaznovan, izrazil obžalovanje ali poskušal popraviti storjeno krivico. Za kazen je itak že prepozno in zaradi legalnih zaprek tudi neizvedljivo. Saj nič ne more pobite vrniti k življenju in popraviti grozno krivico.

Kljub temu pa dejstvo, da ti nezaslišani zločini ostajajo nepriznani in spomin na vrnjene žrtve ostaja izročen pozabi, pomeni to žalitev mrtvih, obenem pa težka in sramotilna rana, prizadeta preživelim, tako sorodnikom pomorjenih, kot njihovim sorodnjakom.

Četudi se pri tem odkriva velika brezbrižnost, je vendar velik del ljudskega mnenja v zahodnem svetu globoko vznemirjen zaradi nadaljnega prikrivanja te zgodbe, ki vsebuje isto mero tajnosti kot nepopisne tragike. Večina ljudi smatra za odvrtno, da so britanske sile v trenutku zmage nad

(dalje na str. 6)

Toronto, Ont.

IZ LOVSKE TORBE

Moose banquet: Tradicionalni »Moose banquet«, katerega že 28 let prireja Slovenska Telovadna Zveza, se je letos vršil 23. januarja v Slov. domu na Pape Ave. Dvorana je bila polna, družba zadovoljna, igrali so priznani »Veseli Alpinci«. Lovsko večerjo je pripravila ga. Hacc s pomočjo ge. Dolenc, musovo meso je daroval Toni Celar, jelena pa Frank Grmek. Med gosti je bilo zelo veliko inteligence, kakor tudi športne družbe, slovenske in kanadske.

Starosta Peter Golobič je večer otvoril s kratkim nagovorom in se tudi zahvalil vsem, ki so doprinesli k temu lepemu večeru, nato pa predal besedo inž. Grmeku ob vrnitvi v Kanado.

Frank Grmek je izrazil svoje veselje, da je spet med svojimi prijatelji v varni Kanadi, nato pa je v nekaj besedah povedel goste v azijske džungle in med lovske prijatelje, kristjane v Bangladešu. Frank je celo predstavil v dvorani dva lovca iz Chittagonga, ki sta lovila leto dni nazaj z njim v Bangladešu.

Dr. Peter Klopčič je molil lovske molitev. Med odmorom sta Peter Golobič in Oskar Koren razdelila pokale številu zmagovalcev STZ tekem v letu 1987 in sicer: smučarski tek, streljanje in lovske pokale.

Nato je nastopila plesna skupina »Šmarnica« v narodnih nošah, katero sta organizirali Francka Žejn in Metka Škulj.

Večer se je zaključil pozno v noč ob zvokih priljubljenega orkestra.

Smučarski tek: Zaradi pomanjkanja snega se tekme določene za 31. januar niso mogle vršiti. Tekme v smučarskem teku so se torej vršile 14. februarja v Mt. Albertu, 3 km južno od Zephyrja, na Grmekovi farmi. Proga je bila dolga 8 km, vila se je čez drn in strn skozi gozdove, livade in močvirja.

Naj omenimo pri tem, da je smučarski tek najbolj zdrava zimska panoga, saj krepi poleg nog, tudi srce, pljuča, prsno in ročno mišičevje. To je tudi lovski šport; izkušeni lovci dajejo prednost smučam namesto krpljem, ko sledijo zajce in tudi muse, če je to zaradi velikega snega potrebno.

Smučarski tek je tudi slovenski šport, saj je bil poznan že v Valvazorjevih časih po bloških planotah.

Naš priznani smučarski tekač je bil preminuli Frank Jerman, ki je zastopal Argentino na številnih tekmah in olimpijadah, in ki je postal ključna osebnost argentinskega zimskega športa. Bil je tudi član svetovnega olimpijskega odbora. Njegovi sinovje častno predstavljajo Argentino še danes.

Nabrlo se je kar precej tekmovalcev do 2.30 popoldne, ko je načelnik Oskar Koren začel tekmovanje. Kar kmalu se je razvila ostrá borba v tistem Zephyrskem gozdu, čez ravnine, močvirja in temne gozdove.

Gozdna proga ne dopušča širine, katera je potrebna za »skate method« ali Tikkonen stil, treba je bilo veliko prisotnosti duha med gostimi cedrami in grmovjem, da je vsak najhitreje hitel skozi. Uvrstili so se takole:

Mladina:

1. — Jurij Konje	28 min 35 sek
2. — Karl Opresnik	32 min 10 sek
3. — Andrej Škulj	58 min 59 sek
4. — Marki Drnovšek	1 ura 30 min 34 sek
5. — Gusti Konje	-----

Članice:

1. — Nežka Škulj	35 min 58 sek
2. — Julija Konje	36 min 40 sek
3. — Ančka Opresnik	40 min 33 sek
4. — Nora Burnett	1 ura 9 min 5 sek
5. — Slavka Prelogar	-----

Člani:

1. — August Konje	26 min 5 sek
2. — Frank Grmek	26 min 50 sek
3. — Oskar Koren	27 min 37 sek
4. — Peter Grmek	27 min 40 sek
5. — Jaka Opresnik	41 min 45 sek

Zima: Letošnja zima je vsekakor dobrodošla divjadi. MNR predvideva skoraj 100% ohranitev divjadi letošnjo pomlad. Zlasti južna čreda jelenov (whitetail deer - Virginia) se bo zelo okrepila. »Selective harvest«, katero že 10 let propagira MNR, je začela roditi uspehe. Letos bo skoraj vsak dobil odstrel za košuto. MNR ocenjuje število jelenov v Ontariju za 200.000 in odstrel le 40.000, to je 20%, lovcev je pa 125.000. Po mnenju je jelenov preveč za hrano, katero nudijo ontarijski gozdovi.

Preizkus v Novi Zelandiji, kjer so jeleni (red stag) uničili cele pokrajine, ker so se preveč naplodili, kaže, da je treba pravilno gospodariti, da se ohrani gozd in žival.

V severnem Ontariju je NOTO (North Ontario Tourist Organization) izzvala s predlogom premierju Petersonu, da

(Dalje na str. 6)

POSLUŠAJTE, STIČANI!

HAMILTON, Ont. — Stiška bazilika je bila v zadnjih letih prenovljena in ozaljšana. Na stropu in v kupoli so odkrili freske in jih obnovili. Prižnica (čeprav je ne uporabljajo) je lepa kot tabernakelj. Razkošen lesteneč pod kupolo je nekaj edinstvenega. Če sedaj kaka stvar v cerkvi vpije po prenovi, so orgle. Sedanja orgelska omara v Stični je še iz leta 1650. Na koru stoji torej že nad 330 let. Da so jo črvi v tistih letih dodobra obdelali, je razumljivo.

Cerkev v Stični je bila prvotno namenjena samo mehnikom. Orgle so spremljale meniško petje psalmov, zato ni bilo potrebno, da bi orgle bile velike. Leta 1784 je bil samostan razpuščen, v Stični pa je bila ustanovljena župnija. Novo župnijo so ustanovili tako, da so ji dodelili nekaj vasi iz šentviške in nekaj iz višnjegorske župnije. V novi župniji je bilo malo ljudi, ki se povrh vsega niso čutili povezane s Stično. V takih razmerah si nova župnija nikakor ni mogla omisliti novih, večjih orgel.

Po 114 letih so se v Stično zopet vrnili beli menihi. Pravno so zadevo uredili tako, da je Stična še naprej ostala župnija, priključena pa je bila obnovljenemu samostanu. Odslej je življenje menihov in vernikov teklo vzporedno.

Skoda, ki je bila storjena samostanu in cerkvi v sto letih odsotnosti belih menihov, se ni dala popraviti v nekaj letih. Po malem so pa le uspeli, da je cerkev sedaj lepo obnovljena in jo radi hodijo občudovat od blizu in daleč.

Sedaj so na vrsti orgle, ki so trenutno največja pomanjkljivost veličastne bazilike. Doslej so bile pnevmatske, obnovljene pa bodo mehanske, ker je ta sistem kvalitetnejši. Treba bo narediti toliko registrov, da bodo orgle lahko obvladale ves prostor velike cerkve. Ljubljanska stolnica ima 52 registrov, pri frančiškanih 44, pri sv. Jakobu 42, na Brezjah 47. Stična naj bi imela najmanj 30 registrov, da bodo lahko obvladale prostor bazilike.

Vsak register stane deset tisoč nemških mark, kar je treba pomnožiti s 30, ker bi radi imeli orgle s 30 registri. Precejšnja vsota za majhno stiško župnijo. Ker bodo orgle za Stično tudi velika kulturna pridobitev, nas vabijo k sodelovanju. To njihovo željo po sodelovanju posredujem najprej vsem stiškim rojakom, potem pa tudi onim iz šentviške in višnjegorske fare ter seveda vsem dobromislečim dušam po Ameriki in Kanadi.

Denar lahko pošiljate naravnost v Stično (tako ne bo vedela levica kaj je dala desnica). Kdor pa ga želi poslati preko podpisanega, bo dobil za vsak dar potrdilo, ki mu bo služilo pri Income Tax.

Naj živi Stična — vas odlična!

Karel Ceglar sdb
125 Centennial North
Hamilton, Ontario
Canada L8E 1H8

L.R.

Kanadska Domovina

Nikolaj Tolstoj prosi za nadaljno pomoč

(Nadaljevanje s str. 5)

barbarskim nasprotnikom bile pripravljene žrtvovati veliko število mož, žena in otrok, katere so izročile totalitarnim silam v vednosti, da so jih s tem »obsodili na suženjstvo, mučenje in smrt«.

Do nedavnega je izgledalo, da bo ta ostudna epizoda morada nezabeležena šla v zgodovinsko pozabo. Zdaj pa je nepričakovano dramatičen razvoj ponudil priliko, da se stvar razčisti.

Spomladi l. 1987 je Mr. Nigel Watts na široko razpečal dve strani dolgo privatno izdano pismo z naslovom: **Vojni zločini in vodstvo Winchester Koledža**. Tekst tega pisma na kratko prinaša obtožbe v zvezi z odgovornostjo direktorja koledža lord Aldingtona (bivšega brigadirja gen. Toby Lova) za direktive britanskih vojaških operacij v zasadeni Avstriji v maju 1945, katerih posledice so bile smrt, mučenje, zapor in suženjstvo za desetisoče Kozakov in jugoslovanskih vojnih ujetnikov in beguncev v rokah Stalinove in Titove varnostne službe. Med temi žrtvami je bilo veliko civilistov, predvsem žena in otrok. Poleg tega pa je bila celotna operacija očitno v nasprotju z mednarodnimi zakoni in v vseh ozirih namenoma v nesoglasju z izrecnimi navodili, izdanimi od vrhovnega poveljstva zavezniških sil, ki je takrat reflektiralo uradno britansko in ameriško politiko. Pismo je bilo zaključeno z vrsto specifičnih vprašanj za lord Aldingtona, na katere pa do danes še ni odgovoril.

V stvari sem pismo sestavil in napisal jaz in vsebuje kratek pregled gradiva, ki sem ga bil objavil že predhodno v Angliji, v Združenih državah in po drugih deželah zadnjih deset let. Med te spadajo »Žrtve Jalte« (1978), »Stalinova tajna vojna« (1981), »Celovška zarota« (Encounter, maj 1983) in »Minister in pokoli« (1986). Vse te publikacije so bile razpečane po vsem svetu, a niso sprožile kakršnegakoli sodnega postopka proti meni.

Ob priliki razširjanja omejenega pisma pa se je lord Aldingtonu zdelo potrebno, da je pri sodišču vložil tožbo zoper Mr. Watta. Ob dejstvu, da je to v zvezi s pismom, ki sem ga jaz napisal, so moji odvetniki (messrs. Rubinstein Callingham) pisali odvetnikom lord Aldingtona z zahtevom, da v vloženo tožbo vključijo tudi mene kot avtorja pisma. Ker take privolitve s strani lord Aldingtona ni takoj bilo, so mi na mojo željo moji odvetniki izdali sodnijski poziv kot soobtožencu. Lord Aldington je na to končno pristal malo prej predno je bil moj sodnijski poziv razglašen in izdaj skupaj z zapriseženim afilevitom v podporo moji prošnji.

Tako sem sedaj skupaj z Mr. Nigel Wattsom na podlagi vsebine pisma tožen za »obrekovanje«. V najino obrambo je bil izdan zagovor z izjavo, da je vse, kar v pismu stoji zapisano, dejansko in vsebinsko resnično in iskren komentar, ter snov javnega zanimanja. Messrs. Rubinstein Callingham bodo ostali vodilni odvetniki in legalni svetovalci za obrambo.

Izid pri tem spornem vprašanju je sedaj skupni nastop pred sodiščem, kjer bo prvič ta nezaslišana tragedija izpostavljena javni preiskavi in sodnijski razpravi. Veliko število prič se je že javilo — tako britanskih kot iz vrst preživelih vrtnjenih žrtev. Brez dvoma bo ta proces omogočil, da bo svet zvedel še več kakor je do sedaj znanega o skrivnostnem ozadju povojne tragedije, ki je po vseh merilih ena največjih strahot povojne dobe.

O teh stvarih sem že na dolgo pisal v preteklosti in čutim močno potrebo, da se resnica dožene. Iz teh razlogov sem bil pripravljen podpreti Mr. Watta in, v svoj osebni rizik postati soobtoženec, brez da bi bil k temu prisiljen.

Vendar je potrebno, da za nadaljne vzdrževanje odločne obrambe zberemo precejšnjo vsoto denarja. Taki procesi so

namreč silno dragi. Pri tem se je treba tudi zavedati, da je lord Aldington mož precejšnjega bogastva in da jaz v primeri z njim s svojimi finančnimi viri niti blizu nisem. Brez dvoma pa bo vse svoje bogastvo riskiral, ko se gre za njegov sloves in ime, pa naj bo izid že kakršenkoli. Moral pa bi se zavedati (kot se jaz) velike vznemirjenosti, s katero je svetovno javno mnenje sprejelo to tragično in izdajalsko epizodo. Zato z zaupanjem pričakujem, da se bo dalo zbrati zadostno vsoto denarja z javno nabirko. Seveda je silno važno, da obramba ne bo prisiljena iti na razpravo brez zadostnih finančnih sredstev.

V ta namen in, da se prepreči tak slučaj, je bil ustanovljen ta sklad pod imenom »Forced Repatriation Defence Fund«. Za administracijo sklada skrbi šest zaupnikov: angleški, ruski, slovenski, hrvaški, srbski in ukrajinski. Račun je numeriran 12360794 in registriran pri messrs. Child & Co., 32 St. Giles, Oxford OX1 3ND England. (Tu naj pripomnim, da je za Severno Ameriko pooblaščen za slovenski del sklada g. Ivan Palčič, prispevke za sklad pa bom še naprej nabiral tudi jaz, denar pa se bo v imenu Slovencev skupno pošiljal na račun, ki je zgornaj omenjen. Op. O. Mauser).

Na zadnji strani pa Tolstoj navaja imena pokroviteljev tega javnega poziva za obrambni sklad. (Op. ur. AD: Ta imena so že bila objavljena v poročilu izpod peresa I. Palčiča, čeprav so tu in tam dodatni podatki v g. Mauserjevem članku. Nimam pa namena objavljati dve verziji istih prošenj. Bolje bi bilo in tudi priporočljivo, da bi se nabiralci za ta sklad domenili, kdo bo pošiljal oziroma zadevo razčistili tako, da bodo poročila drugačna. Dejansko smo objavili veliko gradiva o tem skladu, več kot vsi drugi slovenski listi skupaj, mislim, in bomo nabirko podpirali tudi v bodoče, ne bo pa postala tedenska ali mesečna rubrika brez novih podatkov ali poročil o razvoju sodnega procesa samega. r.m.susel)

IZ LOVSKE TORBE

(Nadaljevanje s str. 5)

naj vlada odredi izključno pravico tej organizaciji za rabo številnih gozdarskih poti v svrhu podpore turistični organizaciji, ogorčen protest. Po takem predlogu bi bil dovoljen dostop publiki le preko »Tourist's Outfitters«, ki v to svrho rabijo državno zemljo in s tem služijo lepe denarje.

OFAH (Ontario Federation of Anglers & Hunters) se je pritožila pri vladi glede tega, da naj bo dostop do severnih gozdov odprt tudi navadni javnosti, ki plačuje davke in vzdržuje deželo, in ne le nekaterim turističnim družbam. V interesu vseh lovcov, ribičev in naturalistov, tudi naših slovenskih lovskih društev je, da podprejo OFAH, ker ta organizacija zastopa njihov interes.

OFAH vseskozi pomaga MNR pri ribiškem in lovskem gospodarjenju in mi zares priporočamo, da tudi naši lovci postanejo člani te koristne organizacije.

Borut

ocenjevanja številnih dokazov.

Nikolai Tolstoj
Januar 1988

Kako potekajo priprave na zgodovinski proces

Zaradi ogromnega števila dokumentov, pričevanj velikega števila očitovcev in drugega gradiva, ki se mora pregledati in uveriti, priprave za sodno obravnavo le počasi napredujejo. Po mnenju Tolstoja samega bo do tega prišlo čez kakšno leto in da bo proces trajal od 4-6 tednov Tako si vsak lahko predstavlja, kako veliki stroški bodo s to obravnavo. Tolstoj je prepričan, da bo pravda dobljena, če bo zmožen finančno vztrajati, kajti dokazov je toliko, da jih sodišče ne bo moglo zavriniti. Zmaga pred angleškim sodiščem bi tudi za nas slovenske begunce pomenilo veliko moralno zmago in bi tako s podporo Tolstoja doprinesli velik delež k resničnemu beleženju naše polpretekle zgodovine, katero sedaj komunisti po svoje tolmačijo in obdelujejo.

Zato je važno, da s podporo ne prenehamo, dokler sodišče ne bo izreklo svoje zadnje besede.

V sklad Nikolaja Tolstoja sem zadnje čase dobil darove še od sledečih:

N.N.	\$20
Matija Slak	\$50
Andrej Pučko U.S.	\$20
Ciril Preželj	\$20
Lojze Mlakar	\$150

Vsem in vsakemu posebej prisrčni »boglonaj« in lep pozdrav!

Otmara Mauser

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

danes pop. od 2. do 4. in zv. od 6. do 8.

Felix J. Kovacic

V petek, 4. marca, zvečer je v Richmond Hts. bolnišnici po dolgi bolezni umrl 77 let stari Felix J. Kovacic, vdovec po pok. ženi Anne, roj. Strebeck, brat Frances Rolik, Vide Habjan, Williama, Josephine Mocarški, Dorothy in že pok. Alberta, stric in prastric, zaposlen kot šofer tovornjaka pri Drenik Distributors več kot 25 let, do svoje upokojitve l. 1972. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. danes dopoldne, v cerkev sv. Marije Magdalene ob 10., od tam na pokopališče Vernih duš.

Joseph H. Mendoza

V soboto, 5. marca, je v Richmond Hts. bolnišnici umrl 70 let stari Joseph H. Mendoza, mož Alice F., roj. Sluga, oče Mary Ann Nagle (Kalif.), Richarda in Katherine Semo, 2-krat stari oče, brat Rose Nelson in Louise Vierra (obe v Kalif.) ter že pok. Frances Pontes, veteran druge svetovne vojne, zaposlen do svoje upokojitve kot oskrbnik pri Mayfield High School, član KSKJ št. 169. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. danes, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.30 in od

tam na pokopališče Vernih duš.

Julia Roznik

V soboto, 5. marca, zgodaj zjutraj je umrla 90 let stara Julia Roznik, rojena Rozman, vdova po pok. možu Franku Rozniku in pok. Franku Doberdruku in pok. Franku Alfreda Doberdruka ter že pok. Henryja Roznika, 6-krat stara mati, 8-krat prastara mati, brat in šest sester je že pok. Pokojnica je bila rojena na Trebnjem, Slovenija, 16. feb. 1898. Bila je članica ADZ št. 6, Oltarnega društva pri Sv. Jeromu in Kluba slov. upokojencev na Waterloo Rd. Pogreb je bil v oskrbi Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. včeraj, 7. marca, s sv. mašo v cerkvi sv. Jeroma. Pokopana je bila na pokopališču Vernih duš.

Frank Gospodaric

V Jolietu, Ill. je v torek, 1. marca, umrl Frank (Cookie) Gospodaric, ki je bil zelo aktiven v lokalni politiki in v KSKJ, saj je služil kot član finančnega odbora glavnega odbora KSKJ polnih 44 let, od 1927 do 1970. Pogreb je bil 4. marca v Jolietu.

Katherine Cicirelli

Dne 4. marca je v Hillcrest bolnišnici umrla 76 let stara Katherine Cicirelli, rojena Hotham v Youngstownu, vdova po l. 1972 umrlu Orlandu, mati Geraldine (dr. Frank) Mrsnik in Rolanda (pok.), 7-krat stara mati, 7-krat prastara mati, sestra Marie Riley, Johna Johnsona, Anne Mae Yan, Gunnara Johnsona in Roberta Johnsona (pok.). Pogreb je bil 7. marca iz Želetovega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Jeroma in od tam na pokopališče Mentor.

MALI OGLASI

Izkušeno varovalko otrok iščem. Na mojem domu. Nekadilka, starejša od 28 let, z zanesljivim prevozom. Otorka, stara 1 in 3 leta. Polni čas čez dan. Richmond Hts. okolica. Kličite 692-2345 po 8. zv. (16-19)

Experienced Baby Sitter Needed. In my home. Non-smoker. Over 28. Reliable transportation. 2 children, 1 and 3. Full time, days. Richmond Hts. area. Call 292-8412. (16-19)

Help Wanted
Transmission and motor dismantler. Willing to train. 933 Addison Rd. Call 391-7900. (19-20)

For Rent
2 bdrm house. St. Vitus area. Responsible adults only. No pets. Call 541-0814 after 1 p.m. (18-21)

For Rent
St. Vitus area. 4 rooms, up. \$130 a month. Call 943-6521 or 481-0812 after 6 p.m. (18-21)

